

Kreikka (10 op)

TT, MA Ulla Tervahauta
ti 27.5.2014

<http://blogs.helsinki.fi/avoinkreikka-2013/>

KERTAUS & KOTITEHTÄVÄT

Kotitehtävä

- “Hurskas Hanna ja galilealainen saarnaaja”, s. 67

Artikkelin taivutus kaikissa suvuissa

Yks.	mask.	fem.	neutri
nom.			
gen.			
dat.			
akk.			
Mon.			
nom.			
gen.			
dat.			
akk.			

Artikkelin taivutus kaikissa suvuissa (kirja s. 66)

Yks.	mask.	fem.	neutri
nom.	ὁ	ἡ	τό
gen.	τοῦ	τῆς	τοῦ
dat.	τῷ	τῇ	τῷ
akk.	τόν	τήν	τό
Mon.			
nom.	οἱ	αἱ	τά
gen.	τῶν	τῶν	τῶν
dat.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
akk.	τούς	τάς	τά

Taivutus: 1. deklinaation feminiinit

	η-ryhmä	α-ryhmä	α-/η-ryhmä
nom.	• ἡ γραφή	• ἡμέρα	• ἀλήθεια
gen.	• τῆς	•	•
dat.	• τῇ	•	•
akk.	• τήν	•	•
nom.	• αἱ	•	•
gen.	• τῶν	•	•
dat.	• ταῖς	•	•
akk.	• τὰς	•	•

Taivutusesimerkkejä

	η-ryhmä	α-ryhmä	α-/η-ryhmä
nom.	• ἡ γραφή	• ἡμέρα	• ἀλήθεια
gen.	• τῆς γραφῆς	• ἡμέρας	• ἀληθείας
dat.	• τῇ γραφῇ	• ἡμέρᾳ	• ἀληθείᾳ
akk.	• τὴν γραφήν	• ἡμέραν	• ἀλήθειαν
nom.	• αἱ γραφαί	• ἡμέραι	• ἀλήθειαι
gen.	• τῶν γραφῶν	• ἡμερῶν	• ἀληθειῶν
dat.	• ταῖς γραφαῖς	• ἡμέραις	• ἀληθείαις
akk.	• τὰς γραφάς	• ἡμέρας	• ἀληθείας

Monikossa
kaikilla samat
päätteet!

KIELIOPPIA:

B.4 2. & 1. DEKLINAATION ADJEKTIIVIT

adjektiivien muodostaminen

- kuten substantiivit, kreikan adjektiivit taipuvat suvuissa, luvuissa, sijoissa ja deklinaatioissa
- substantiivien näköisiä
- 2. ja 1. deklinaation adjektiivit eivät eroa muodoltaan samojen deklinaatioiden substantiiveista

adjektiivien muodostaminen

- useimmilla adjektiiveilla *kolme päätettä*:
  - maskuliinissa **-ος** (2. dekl.) ἅγιος → ὁ νόμος ἅγιος
  - feminiinissa **-η / -α** (1. dekl.) ἁγία → ἡ ἁγία γραφή
  - neutriissa **-ον** (2. dekl.) ἅγιον → τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
- feminiinin päätte on ειρα-säännön mukainen (πάντα ῥεῖ):
  - pitkä α jos päätettä edeltää ε, ι tai ρ
  - muuten η

adjektiivien muodostaminen

- osa adjektiiveista on kaksipäätteisiä:
  - maskuliinilla & feminiinillä -ος (2. dekl.) ἔρημος
  - neutrissa -ον (2. dekl.) ἔρημον
- sanakirja näyttää, onko adjektiivi kaksi- vai kolmipäätteinen:
  - ἀγαθός, -ή, -όν
  - ἔρημος, -ον
- joillakin adjektiiveilla sekä kaksi- että kolmipäätteisiä muotoja:
  - ζῶν αἰώνιον

adjektiivien käyttö

yleensä adjektiivi liittyy pääsanaan, jonka ominaisuutta se kuvaa: taipuu pääsanana suvussa, luvussa ja sijassa *mutta voi taipua eri deklinaatiossa*

a. adjektiivin attribuuttina

- ὁ πιστός λόγος (yleensä näin)
- ὁ λόγος ὁ πιστός (myös näin)
- λόγος ὁ πιστός (pääsanana artikkeli voi puuttua)

“luotettava sana”

adjektiivin edellä aina artikkeli

b. adjektiivin predikatiivina

ὁ λόγος πιστός ἐστίν

“sana on luotettava”

- adjektiivilla *ei* artikkelia
- jos olla-verbi puuttuu, kyseessä on nk. nominaalilause:

ὁ λόγος πιστός / πιστός ὁ λόγος

c. ei artikkelia?

- Jos artikkelia ei lainkaan ole käytetty, voidaan kääntää ”luotettava sana” tai ”sana on luotettava”
- Lauseyhteys paljastaa mistä kyse

πιστός λόγος
λόγος πιστός

adjektiivi substantiivina

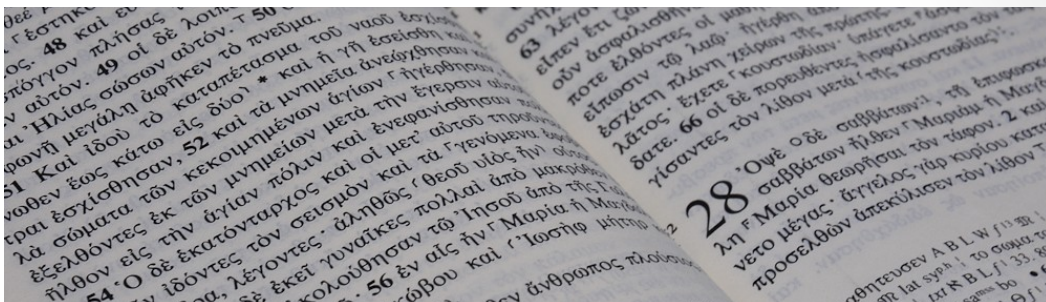
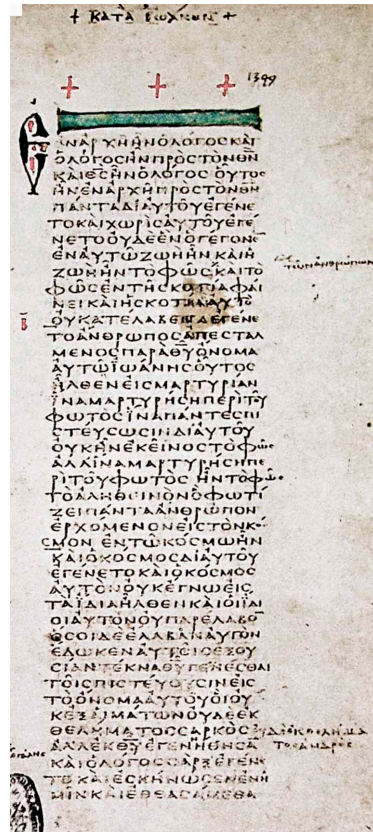
- adjektiivista tulee substantiivi kun siihen liitetään artikkeli
- tällöin ei tarvitse pääsanaa
- artikkelin suku ilmaisee, mihin adjektiivi viittaa

ὁ πιστός, οἱ πιστοί	luotettava mies, luotettavat miehet
ἡ πιστή, αἱ πισταί	luotettava nainen, luotettavat naiset
τὸ πιστόν, τὰ πιστά	se, mikä on luotettavaa luotettavat asiat

Harjoittelu

harjoituksia, moniste

Kotitehtävä

Kirjan harjoitus "Nikolaos saarnaa kansalle", s. 73